

РЕШЕНИЕ

№ 7702

гр. София, 08.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 08.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **5778** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ срещу констативен протокол с № 05-02-6/28.03.2022 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издаден от инспектори в РО НЯСС „Североизточна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, съдържащ предписание „Да се възстанови експлоатационното състояние на основния изпускател и конструкцията на изходната шахта на съоръжението. Срок на изпълнение: 30.06.2023 г.“.

С жалбата са въведени възражения за незаконосъобразност на акта поради липса на компетентност на органа, който го е издал, неспазване на установената форма, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствени правила - основания за оспорване на индивидуалния административен акт по чл. 146, т. 1, т. 2 и т. 3 АПК.

Твърди се, че язовир " Вратарите-59", находящ се в поземлен имот с кадастрален идентификатор 1231.110.59 в землището на [населено място], обл. Д., е предоставен за управление на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири", поради което жалбоподателят упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик съгласно чл. 139д от Закона за водите. Сочи се, че с оспорения констативен протокол от проверка и контрол на язовирната стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията на гореописания язовир служителите на ГД "

НЯСС" към ДАМТН са дали на основание чл. 190а, ал. 1, т. 3 вр. чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите на жалбоподателя, в качеството му на лице, което упражнява правата и задълженията на собственик на язовирната стена и съоръженията към нея, предписания в раздел V, т. 2 от протокола, а именно: „Да се възстанови експлоатационното състояние на основния изпускател и конструкцията на изходната шахта на съоръжението. Срок на изпълнение: 30.06.2023 г.“. Поддържа се, че на председателя на ДАМТН и оправомощените от него лица не са дадени права да дават предписания за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, каквито по своята същност представляват цитираните предписания. Жалбоподателят счита, че на основание чл. 138, ал. 3, т. 5 вр. чл. 138а, ал. 5 от Закона за водите компетентният орган, който има право, респективно законово основание да дава предписания за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални, екстремни и аварийни условия на работа, в т.ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, са комисиите по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите, които се назначават от областния управител, в чийто състав са включени лица с необходимата квалификация за извършване на дейностите по чл. 138а, ал. 3, т. 1 – 6 ЗВ, вкл. да дават такива предписания. Сочи, че оспореният акт е издаден при липса на фактически и правни основания за това, т.е., не е спазена установената в чл. 59 АПК форма. Развиват се доводи за липсата на изложени мотиви, както и за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, доколкото не е дадена възможност на жалбоподателя да участва в производството.

По изложените в жалбата съображения се иска от съда да отмени оспорения констативен акт и даденото с него предписание. Претендират се сторените по делото разноски и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателят Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ се представлява от юрк. Я., като се поддържа оспорването на акта, а по същество се прави искане за неговата отмяна поради незаконосъобразност.

Ответниците, редовно уведомени, не се явяват и не се представляват. В представено писмено становище оспорват жалбата.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Не се спори, а и се установява от представения договор за дарение от 24.09.2019 г., че [община] е дарила на държавата, чрез областния управител на област Д., недвижими имоти - публична държавна собственост, сред които и поземлен имот с идентификатор 12231.110.59, с площ от 58703 кв.м, с трайно предназначение на територията: територия, заета от води и водни обекти, и начин на трайно ползване: язовир. На това основание е съставен акт № 5679 от 11.10.2019 г. за същия имот, с който правата за управление на язовира са предоставени на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“.

В тази връзка жалбоподателят по силата на чл. 139д ЗВ упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик на язовирната стена и съоръженията към нея

на язовира.

От преписката се установява, че е извършена проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея на язовир „ Вратарите“, за което е съставен Констативен протокол № 05-02-9/02.09.2022 г. от инспектори в РО НЯСС „Североизточна България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН. С този протокол в раздел V, т. 2 са дадени следните предписания по осъществяване на безопасна техническа експлоатация: 1. да се извърши почистване от налична растителност на водния откос, въздушния откос и преливника на язовирната стена. Срок: 20.10.2022 г.; 2. Да се възстанови експлоатационното състояние на основния изпускател и конструкцията на изходната шахта на съоръжението. Срок: 30.06.2023 г.

За извършена на 28.03.2023 г. проверка на техническото и експлоатационно състояние на язовира е съставен оспорваният в настоящото производство констативен протокол № 05-02-6/28.03.2023 г. от проверка и контрол на язовирната стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатация.

В раздел II от процесния констативен протокол са изложени следните констатации относно състоянието на язовира към момента на проверката: "основен изпускател – неизправен; вероятно затлачена входна шахта; изходната шахта е с нарушена конструкция, като са обрушени стените; наблюдават се свлечени камъни от зидарията на шахтата; преградата между шибърната и мократа камера на изходната шахта е разрушена; липсва спирателен кран в изходна шахта; не изтича вода; след изходната шахта липсва отвеждащо дере или канал".

Отразено е, че не са изпълнени изцяло предписанията, дадени с констативен протокол № 05-02-9/02.09.2022 г. на ГД НЯСС, а именно към момента на проверката не е изпълнено предписанието да се възстанови експлоатационното състояние на основния изпускател и конструкцията на изходната шахта на съоръжението - със срок до 30.06.2023 г., който не е изтекъл.

Оспореният констативен протокол е връчен на жалбоподателя на 11.05.2023г.

По делото е представена Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН, допълнена със Заповед № А-142/18.03.2022 г. и Заповед № А-577/23.08.2022 г., от която се установява, че председателят на ДАМТН е оправомощил служителите, съставили констативен протокол № 05-02-6/28.03.2022г., за следното: 1. да контролират предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите; 2. да контролират мерките за осигуряване на изправното техническо състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация; 3. да контролират дейностите по извеждане от експлоатация и/или ликвидация на язовирни стени и съоръжения към тях; 4. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения и друга информация; 5. да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение; 6. да съставят актове за установяване на административни нарушения по чл. 200, ал. 1, т. 13а, т. 18, т. 22 и т. 38 – 43 вкл. от Закона за водите.

Като писмени доказателства по делото са представени и констативен протокол № 05-02-12/31.03.2021 г., от който се установява, че на посочената дата е извършена проверка относно техническото и експлоатационно състояние на язовира, протокол № 29/11.10.2022 г. от проверка на състоянието и създадената организация за експлоатация на язовирната стена и съоръженията към нея, протокол № 136 от 01.09.2022 г. и протокол № 97 от 14.03.2022 г. от извършени технически прегледи, протокол № 34 от 12.05.2021 г. от заседание на експертен технически съвет при ДП "

Управление и стопанисване на язовири", както и анализ на техническото състояние на язовира от 12.05.2021 г., утвърден от членовете на експертния технически съвет.

Не се спори, а това обстоятелство се и установява от представеното Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2 "Класифициране по степен на потенциална опасност съгласно чл. 141б от Закона за водите", че язовир " Вратарите" е класифициран с първа степен на потенциална опасност.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи: Жалбата е допустима, тъй като е подадена срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на оспорваното предписание и при наличие на правен интерес. Жалбата е в срок, доколкото оспореният акт е съобщен на жалбоподателя на 11.05.2023 г., но в същия и в съобщението за неговото издаване не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, поради което срокът за обжалване се удължава на два месеца – чл. 140, ал. 1 АПК. Жалбата е подадена с вх. № 80-05-5/29.05.2023г., поради което е подадена в срок.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Според чл. 146 вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери издаден ли е актът от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Актът е постановен от компетентен орган по смисъла на чл. 190а, ал. 1, т. 3, вр. чл. 190, ал. 4 от ЗВ - длъжностни лица в РО НЯСС „Североизточна България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН, които видно от представената Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН, допълнена със Заповед № А-142/18.03.2022 г. и Заповед № А-577/23.08.2022 г., са оправомощени да дават задължителни предписания по спазване и прилагане на приложимата нормативна уредба.

Според чл. 190а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите (ЗВ) председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица по чл. 190, ал. 4 имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Аналогична е разпоредбата на чл. 117, т. 3 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), според която при изпълнението на правомощията по чл. 116 контролните органи от ДАМТН имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Съгласно чл. 10, ал. 4 ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Съгласно чл. 140, ал. 2, т. 1 ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрол за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, а именно изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация.

Горното налага извод, че за председателя на ДАМТН и за оправомощени от него длъжностни лица са налице законодателно уредени правомощия в чл. 140, ал. 2, т. 1

вр. чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, касаещи извършване на контрол по техническото състояние на язовирните стени, а според чл. 190а, ал. 1, т. 3 ЗВ могат да се дават предписания по повод осъществяване на тези правомощия. Именно в съответствие с контролните им правомощия са дадени обжалваните предписания, насочени за осигуряване изправното техническо състояние на язовирната стена – да се възстанови експлоатационното състояние на основния изпускател и конструкцията на изходната шахта на съоръжението. В тази връзка не се констатира порок на предписанието по чл. 146, ал. 1 АПК, поради което са неоснователни възраженията за липсата на компетентност на органа, издал акта.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване, а именно констатирани са неизправност на основния изпускател, нарушена конструкция на изходната шахта, като са обрушени стените, свличане на камъни от зидарията на шахтата, разрушаване на преградата между шибърната и мократа камера на изходната шахта, липса на спирателен кран в изходната шахта и на отвеждащо дере или канал след шахтата.

Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес. В тази връзка не се установява порок във формата по смисъла на чл. 146, т. 2 АПК, който да обуславя отмяна на акта.

Не може да се сподели становището на жалбоподателя, че с оспорваните предписания не ставало ясно какви са съображенията на контролните органи да задължат ДПУСЯ да извърши действията, предмет на същите, отразени в раздел V, т. 2 на процесния констативен протокол с № 05-02-6/28.03.2023 г., тъй като в него по ясен и недвусмислен начин е описано състоянието на язовира.

Не се констатира да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес административният орган е извършил надлежна проверка на място, при която е установено техническото и експлоатационно състояние на язовира, вкл. са установени неизправност на основния изпускател и нарушена конструкция на изходната шахта. Посоченото е довело до правилно установяване на релевантните за случая факти.

Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. В случай че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

Не са допуснати и нарушения на материалния закон.

Съгласно чл. 190а, ал. 1, т. 3 ЗВ председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Според чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата) собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. Съгласно чл. 7 от Наредбата собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по Закона за водите и за осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите. В случая ДПУСЯ е адресат на посочените норми, тъй като според чл. 139д ЗВ при осъществяването на своята дейност има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях.

В Глава втора, Раздел I от Наредбата са регламентирани изисквания за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация. Несъмнено констатираните неизправности на основния изпускател и нарушена конструкция на изходната шахта представляват отклонение от изискванията за конструктивната сигурност и технологична сигурност на язовирните стени и съоръженията към тях, регламентирани в чл. 46 и чл. 47 от Наредбата. В този смисъл техническото състояние на язовира е неизправно - частично работоспособно по смисъла на чл. 50, т. 2 от Наредбата, изискващо предприемане на ремонтни работи. При това положение съответства на закона даденото предписание за възстановяване на експлоатационното състояние на основния изпускател и конструкцията на изходната шахта на съоръжението.

Предписанията съответстват и на целта на закона. Законодателят е преценил, че е от особено важно обществено значение спазването на изискванията за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях. Целта на ЗВ е да се предотвратят или намалят вредните последици за човешкия живот и здраве и околната среда, като тази цел се постига именно чрез извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

След като язовир „Вратарите“ е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност, неговият собственик е задължен да го поддържа в изправно техническо състояние, което да осуетява по всякакъв начин настъпването на наводнения и други неблагоприятни вредни последици, пряко застрашаващи здравето и живота на гражданите и целостта на техническата инфраструктура.

По горните съображения съдът приема, че жалбата е неоснователна, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК направеното оспорване следва да се отхвърли.

По разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК ответната страна има право на разноски, поради което следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено от съда на основание чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ вр. чл. 37 ЗПрП.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ срещу дадените предписания в раздел V, т. 2 от констативен протокол с № 05-02-6/28.03.2022 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издаден от инспектори в РО НЯСС „Североизточна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, съдържащ предписание „ Да се възстанови експлоатационното състояние на основния изпускател и конструкцията на изходната шахта на съоръжението. Срок на изпълнение: 30.06.2023 г.“.

ОСЪЖДА Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ да заплати на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор сумата в размер на 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: